

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Atlas minor Gerardi Mercatoris

Mercator, Gerhard

Amsterodami, 1610

Rugia

[urn:nbn:de:bsz:31-118360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-118360)

*Majoriū virtus.**Urbes & Opida.**Lacus.**Silva.**Nobilis.*

cipū Rugianorum exstincta est: Ducatusque Rugiæ Pomeraniæ Principibus celsit; idque ex quodam inter Principes Pomeraniæ & Rugiæ pacto, quo convenerat, ut alterutrius Ducatus Principis stirpe mascula deficiente, Ducatus suo jam Principe orbatus, alterius Ducatus Principi cederet. Caterum hujus Insulæ Principes olim potentissimi, non solum multas extra hanc Insulā Vrbes & Regiones occuparunt, Bardum, Grimmam, Tribbe-ream: verum etiam cum Rege Daniæ, & vicinis Pomeraniæ Principibus continua fere gerebant bella, ac Lubecēses armis laceffere non verebantur; ideoque omnibus Vicinis propter potentiā & ferocitatem erant formidolosi. Insula autem hæc cum olim munitissimas & populosissimas Vrbes Arcesque habuerit, jam nullas habet, sed tantum frequentiora quædam Opida, inter quæ *Berga* præcipuum, ubi tamen vix amplius 400 Cives reperiuntur. Reliqua ut sunt *Sagart*, *Vicck*, *Bingst*, & plura alia minora sunt. Alioquin Insula hæc Incolis satis plena est, adeo ut amplius 7000 armatorum ad bellum possit educere. In Peninsula Iasmunda non procul a vallo quod etiamnum *Den Borchwal* indigitant Niger Lacus est profundus, qui licet Piscibus abundet, suspicio tamen vel potius superstitio est, quod retia aut scaphas piscatorias non ferat aut admittat: cui cum animosiores quidam piscatores scapham pridie intulissent, postero die retibus Lacum tentaturi scapham non invenerunt. Quod cū attoniti admirarentur & undique circumspicerent, mox unus illorum eam vicinæ Fago altissimæ impositam animadvertit: cumque is lingua vernacula exclamasset; Quis omnium Diabolorum naviculam istam arbori imposuit? è proquinquo vocem ad se perlatam, nemine tamen conspecto, audivit: Non hoc omnes Diaboli fecerunt, sed ego solus & frater meus *Nichell*. Lignorum Navibus ac Domibus fabricandis hic penuria, sed alendo igni in foco & fornace, quantum satis est, idque toti propemodum Insulæ suffiunt, cum multa alia loca, tum imprimis Insula *Iasmund*, in qua Silva densissima quam Indigenæ *de Stubbenitz* appellat, quasi dicas truncarum Arborum ac Lignorum congeriem. Nobilium in hac Insula antiquitate generis præstantium magnus numerus, quorum hic domi lautior, illic contractior res est. Alii Armorum, alii Literarum gloria excellere student: & plerique jam se ad extera loca, ad Regum ac Principū aulas, ad academias & expeditiones bellicas conferunt: & cum in Regnis vicinis ac Provinciis, tum in Patria sua, in bello, in pace, in otio & negotio ad summa rerū gubern-

bernacula, non in Politicis solū, sed & in Ecclesiasticis adhibentur. Rusticorum etiam in hoc Principatu conditio non intolerabilis, qui Magistratui suo certam census summā, & certa servitia hætenus præstant. Inter quos non desunt etiā qui vix ulla præstent servitia. Incolæ olim usi fuerunt lingua Slavonica sive Vandalica, quæ illis cum vicinis Pomeranis communis fuit. Adeo etiā suæ Idololatriæ tenaces fuerunt, ut inter omnes Maris Suevici Adcolas postremi Religionem Christianam susceperint: tempore nimirū Ludovici Pii, qui fuit Caroli Magni Filius, circa annum Christi 1000. Sed mox a fide Christiana deficientes, Religionem Christianam in sceleratam Superstitionem converterunt. Nam S. Vitum Patronū Cœnobii Corfeiani in Westfalia, Christi Servum, relicto & contempto Christo Domino pro Deo coluerunt, quem corrupto nomine *Swatovitum* appellarūt: memorabili exemplo Sanctos cum Christo in honore & cultu minime conjungendos esse. Huic Idolū quadri-ceps fabricatum in magnifico exstructo templo collocarunt. Ab hoc omnes Provinciales & Vicini longe lateque tanquam ex Oraculo responsa petebant. Mercatores quotquot ad Rugianos appulerant, Mercium suarum pretiosissima quæque ipsi offerebant. Idolum humanam staturam adæquans, resecta barba & capillis, oblonga veste talari amictum stabat, dextra poculum instar cornu efformatum, liquore plenum, sinistra arcum cum sagitta tenebat. Huic Idolo trecenti equi pascebantur, inter quos unus candidus, in quē nemo nisi summus Sacerdos non ascendebat: & illo tanquam Divino ad res futuras prædicendas, utebantur: quē matutino tempore pulvere & sudore undique diffluentem in stabulo sæpe ostentabat Sacerdos, mentiens Swatovitum in pugna contra Rugianorum hostes illo esse usum. Sed de his deque hac Insula & Principatu Rugiæ hætenus dicta sufficiant, ad Bohemiam transeo.

Vulginorum.

Ll ij

Bohemia,